

Tulorekisteriyksikkö, Verohallinto

Lausuntopyyntönne koskien tulorekisterin kehittämissuunnitelmaa vuosille 2024–2027

Tulorekisteriyksikkö on lähettänyt tulorekisterin sidosryhmien nimeämille verkoston edustajille ja yhteistyöryhmälle lausuntopyynnön tulorekisterin kehittämissuunnitelmasta vuosille 2024–2027. Työeläkevakuuttajat TELA ry ja Eläketurvakeskus yhdessä edustavat työeläketoimialaa tulorekisterin sidosryhmäyhteistyössä. Tässä lausunnossa esitämme työeläkealan huomiot lausuttavana olevaan asiakirjaan.

Työeläkealalle edelleen tärkein kehittämiskohde on ansioperustetiedon lisääminen etuustietoilmoitukselle, joten on hyvä, että se on nostettu strategiseksi kehityssaihioksi. Tavoiteltu muutos toteuttaa sekä alkuperäisiä tulorekisterin yhteiskunnallisia tavoitteita kuin myös hallitusohjelmassa mainittua digitalisaation kustannusvaikuttavuuden parantamista hyödyntämällä olemassa olevia kansallisia tietovarantoja. On kuitenkin todettava, että muutos vaatii järjestelmäkehitystä myös eläkealalta. Vasta Tulorekisteriyksikön ja etuustiedon tuottajien kanssa yhteistyössä toteutettava esiselvitys antaa tiedon muutoksen tavoiteaikataulusta. Tästä syystä vuosi 2025 mainintana olisi hyvä poistaa kehittämissuunnitelman nykyisestä versiosta.

Tulorekisterin tiedon laadun tulee olla ensisijainen tavoite. Valtiontalouden tarkastusviraston suositusten osalta toteamme, että Tulorekisteriyksikön tekemä kattava ilmiöselvitys tietojen korjaamisesta osoitti, että korjaamisen vähentämistä ei voida tavoitella tiedon laadun kustannuksella. Korjaamisen volyymejä ei myöskään voi tarkastella suosituksen toteutumisen mittarina, sillä taustalla vaikuttavat mm. erilaiset tiedon tuottajien järjestelmätoteutukset.

Työeläkealan mielestä korjaamisen kokonaisuudistuksen esiselvitykseen ei tule edetä, sillä jo alkuperäisessä selvityksessä esille tuodut perustelut ovat edelleen päteviä.

- Nykyinen menettely on yhdessä sovittu kansallisessa tulorekisterihankkeessa
- Korjauksen kohdistumisella oikeaan ansioon on vaikutusta henkilön eläketurvaan ja ainoastaan tiedon tuottajalla on tämä tieto
- Ohjelmistotoimittajat ovat investoineet nykyisen korjausmenettelyn toteutukseen
- Menettelyn muuttaminen aiheuttaisi kustannuksia uudestaan kaikille sidosryhmille

ETK/Matleena Pulla

2.11.2023

Työeläkeala osallistui keväällä selvitykseen tietojen oikeellisuutta koskevien vastuiden uudelleen arvioinnista. Toistaiseksi selvityksessä on päästy tavoiteltuun lopputulemaan, jossa toimivaltaa ei tule siirtymään suuntaan eikä toiseen. Tämän olisi hyvä näkyä myös kehittämissuunnitelmassa vaikkakin henkilötietojen oikaisuprosessin toteuttaminen edellyttää muutoksia Tulorekisteriyksikön tehtäväkenttään ja tulotietojärjestelmän toiminnallisuuksiin. Myös tulevaisuudessa tiedon käyttäjät ratkaisevat tiedon oikeellisuuden ja käytävyyden oman substanssilainsäädäntönsä perusteella, kuten nykyisin.

Työeläkealan mielestä uuden yksilöintitunnuksen käyttöönotto ei ole järkevää Tulorekisteriyksikön resurssien käyttöä. Ehdotamme, että muutos poistetaan pakollisista kehitystöistä, sillä sähköisen identiteetin hallinnan muutosten jatkotyöt ovat tällä hetkellä täysin avoinna.

Kannatamme tiedon käyttöä mahdollistavia laajennoksia uusille tiedon käyttäjille sekä uusiin käyttötarkoituksiin, sillä näin voidaan vähentää muiden viranomaisten välistä tietojen vaihtoa. Työeläkeala luovuttaa tietoja mm. kehittämissuunnitelmassa mainituille TE-toimistoille ja Rajavartiolaitokselle. Ansiotiedot työeläkeala on saanut vuodesta 2019 alkaen ainoastaan tulorekisteristä, joten suora tiedonsaantioikeus on perusteltua.

Työeläkeala pitää hyvänä, että tulorekisterin mahdolliset kehitysaihiot on suunniteltu priorisoitavaksi yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Esimerkiksi arkaluonteisista tulotiedoista hyötyy myös työeläkeala, mutta kehittämissuunnitelmassa esitetty toteutusvaihtoehto vaikuttaa järjestelmätoteutuksen näkökulmasta melko suurelta suhteesta hyötyihin. Toivomme myös, että priorisoinnin ajankohta nostetaan esille hyvissä ajoin, jotta sidosryhmillä on aikaa käydä tarvittavat taustakeskustelut.

Eläketurvakeskus

Katri Raatikainen
johtaja

Sari Alanko
osastopäällikkö

Työeläkevakuuttajat TELA ry

Mikael Kulikoff
kehityspäällikkö